

Γράφει ο Ταξχος εα **Βασίλειος Νικολόπουλος**
Πρόεδρος Λέσχης Αεροπορίας Στρατού.

Με αφορμή άρθρο του δημοσιογράφου Λ. Λιγουριώτη με τίτλο [«Υπάρχει και η ΕΑΒ»](#) , θεωρώ ότι κάποια θέματα θα πρέπει να μπουν στη σωστή τους βάση, διότι διαφορετικά υπάρχει παραπληροφόρηση (υποθέτω όχι εσκεμμένη) και

αντιπαλότητα (ελπίζω όχι κατευθυνόμενη). Τη δυνατότητα της έκφρασης άποψης, μου τη δίνει η εμπειρία μου σε συνεργασίες που είχα τόσο με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (**ΕΑΒ**) όσο και με το 307 Τεχνικό Συγκρότημα Συντήρησης Αεροπορικού Υλικού (**ΤΣΥΑΥ**), ως Αξιωματικός της Αεροπορίας Στρατού, αλλά και ως Πρόεδρος επιτροπής εκπόνησης Γενικού κανονισμού «Περί αμοιβαίων εξυπηρετήσεων, κοστολόγησης παρεχομένων υπηρεσιών κλπ».

Το ΤΣΥΑΥ κατά βάση συντηρεί τα ελικόπτερα (Ε/Π) και αεροπλάνα του Στρατού Ξηράς και έχει αναπτύξει υποδομή **εργοστασιακής συντηρήσεως** μόνο σε ορισμένους τομείς, όπως πχ αυτό της γενικής επισκευής των Ε/Π UH-1H και AB/B-212.

Η ΕΑΒ είναι ένα εργοστάσιο αεροναυπηγικής, το οποίο ιδρύθηκε όχι μόνο να εκτελεί απλά επισκευαστικό έργο όλων των τύπων αεροπορικών μέσων, αλλά ερευνητικό και κατασκευαστικό, που επεκτείνεται και σε πελάτες εξωτερικού. Αν συγκρίνουμε τα μεγέθη των δύο αυτών φορέων, το πλήθος του προσωπικού τους και τις αμοιβές του, τον κύκλο εργασιών, τα έργα που έχουν αναλάβει κλπ, θα διαπιστώσουμε αβίαστα ότι δεν είναι συγκρίσιμα μεγέθη. Αυτά έχουν ως αυτονόητο αποτέλεσμα το τελείως διαφορετικό ύψος (κόστος) της ανθρωπόωρας, που αποτελεί τον κυριότερο παράγοντα ο οποίος επηρεάζει το συνολικό ποσό μιας εργασίας. Οι παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος της ανθρωπόωρας **είναι ίδιοι**, προσδιορίζονται σε όλους τους φορείς με βάση διεθνή πρότυπα μέσα από μια πολύπλοκη διαδικασία, αλλάζουν όμως τα κόστη και οι συντελεστές του κάθε παράγοντα, ανάλογα με το είδος του κάθε εργοστασίου ή κλιμακίου συντήρησης. Αναρωτήθηκε κανείς πόσο στοιχίζει στο Δημόσιο ένας πολιτικός τεχνικός υπάλληλος στο ΤΣΥΑΥ και πόσο στοιχίζει στην ΕΑΒ (ή στην ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ παλαιότερα); Έτσι το κόστος

ανθρωπόρας της ΕΑΒ, έφθανε στο παρελθόν να είναι 2 ή και 3 φορές μεγαλύτερο από αυτό του ΤΣΥΑΥ, στου οποίου την ανθρωπόρα περιλαμβάνονται όλα όσα επηρεάζουν τη λειτουργία του, δηλαδή υπολογίζονται όλα όσα στο δημοσίευμα αναφέρονται με ερωτηματικό. Άρα κατά την άποψή μου δεν υπάρχουν κρυφά κόστη. Επομένως όταν συγκρίνουμε την ΕΑΒ με το ΤΣΥΑΥ συγκρίνουμε δύο διαφορετικά πράγματα (μήλα με αχλάδια). Καλό θα ήταν να μας έλεγε ο κ. Λιγουριώτης πόσο είναι το κόστος ανθρωπόρας της ΕΑΒ, για να το συγκρίνουμε με αυτό του ΤΣΥΑΥ (σήμερα 27,5 €). Αλήθεια πιστεύει κανένας ότι το κόστος των εργασιών που εκτελεί το ΤΣΥΑΥ και οι άλλες μονάδες συντηρήσεως και τα εργοστάσια του ΣΞ, της ΠΑ και του ΠΝ μπορούν να συγκριθούν με αυτό των άλλων κρατικών ή ιδιωτικών φορέων;

Σε ότι αφορά τις εργασίες συντηρήσεως, ήτοι τις επισκευές, τους ελέγχους, τις αντικαταστάσεις μικρών ή μεγάλων συγκροτημάτων κλπ και κατ' επέκταση τα ανταλλακτικά που θα χρησιμοποιηθούν, είναι ίδιες από οποιοδήποτε φορέα και αν γίνει η συντήρηση, διότι αυτές καθορίζονται από τον κατασκευαστή του κάθε αεροπορικού μέσου. Μου κάνει εντύπωση να έχει γίνει από στέλεχος της ΕΑΒ η ερώτηση «Περιλαμβάνει κατέβασμα και πλήρη έλεγχο και επισκευή των δυναμικών παρελκόμενων, των στροφείων, κινητήρων κλπ ; Περιλαμβάνει πλήρη ειδικά βαψίματα και - πρόσθεσαν - ό,τι τέλος πάντων άλλο έχει η λίστα εργασιών, υλικών, ελέγχων δοκιμών κλπ με πιστοποίηση.». Για τους ειδήμονες οι απαντήσεις είναι αυτονόητες, διότι οι εργασίες αυτές περιλαμβάνονται στη λίστα εργασιών. Όλοι όσοι ασχολούνται με το αντικείμενο αυτό γνωρίζουν, ότι το ΤΣΥΑΥ εκτελεί όλες τις προβλεπόμενες από τους κατασκευαστικούς οίκους εργασίες βάσει των θεσμικών κειμένων που έχουν θεσπιστεί από το Στρατό (Πάγιες Διαταγές κλπ) και ελέγχεται συνεχώς. Όταν λοιπόν συγκρίνουμε τις εργασίες, συγκρίνουμε τα ίδια πράγματα (μήλα με μήλα).

Ας αναφερθούμε στην κοστολόγηση της συγκεκριμένης περίπτωσης που αφορά στη γενική επισκευή ενός ανθυποβρυχιακού ελικοπτήρου ΑΒ-212 του ΠΝ. Όταν μιλάμε για κόστος εργασιών και κοστολόγηση (115.000 ευρώ), αυτό αφορά προφανώς το πραγματικό κόστος. Η τιμολόγηση όμως της παρεχόμενης υπηρεσίας (τι πληρώνει εκείνος που δέχεται την υπηρεσία) εξαρτάται από την οικονομική πολιτική του Υπουργείου. Για υπηρεσίες μεταξύ των Κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, πάντα υπήρχε ή λεγόμενη έκπτωση (χωρίς όμως έκπτωση στο επίπεδο ποιότητας εργασιών), διότι αφορούν πληρωμές ή δοσοληψίες εντός προϋπολογισμού του ίδιου Υπουργείου, το οποίο έχει την ευθύνη οικονομικής τακτοποίησης, συμψηφισμού παρεχομένων υπηρεσιών κλπ. Μάλιστα το 1996 που είχε συντάχθει ο σχετικός κανονισμός, η επιτροπή είχε προτείνει έκπτωση μεταξύ των Κλάδων 25%, στο πλαίσιο αλληλοϋποστήριξης των Κλάδων. Μια πρακτική που ακολουθείται παντού στον κόσμο για εσωτερικές υπηρεσίες ενός φορέα και εντάσσεται στη φιλοσοφία των αμοιβαίων εξυπηρετήσεων. Επομένως για το ΠΝ εκτιμώ ότι η οικονομική επιβάρυνση μπορεί να είναι 50% των 115.000 ήτοι 57.500 ευρώ (αρμόδιο να απαντήσει βέβαια είναι το ίδιο το ΠΝ). Ας συγκριθεί με τις 550.000 ευρώ της ΕΑΒ.

Όλα τα παραπάνω έχουν σκοπό να καταδείξουν την αναγκαιότητα ύπαρξης και των δύο, ΕΑΒ και ΤΣΥΑΥ. Η ΕΑΒ είναι ένα εργοστάσιο που θα πρέπει να διατηρηθεί και μάλιστα υπό τον έλεγχο του Δημοσίου, καθόσον αποτελεί ένα εθνικό κεφάλαιο και πυλώνα ανάπτυξης της Ελληνικής βιομηχανίας και άμυνας της χώρας, με ευρύτατο πεδίο δραστηριοποίησης που θα πρέπει να αξιοποιηθεί. Εδώ θα συμφωνήσω με την άποψη του κ. Λιγουριώτη «Η ηγεσία της ΕΑΒ πρέπει να δει με προσοχή το κόστος της....».

Το ΤΣΥΑΥ όμως είναι μια εξαιρετική μονάδα συντηρήσεως του ΣΞ, που επιτελεί ένα σημαντικότατο έργο, το οποίο πρέπει να ενισχυθεί, διότι στηρίζεται κυρίως στο προσωπικό που υπηρετεί στο Συγκρότημα συντήρησης, ενώ απολαμβάνει διαχρονικά της εμπιστοσύνης των χειριστών και ιπταμένων μηχανικών της Αεροπορίας Στρατού. Μια αξιόπαινη προσπάθεια που μειώνει τις δαπάνες των Γενικών Επιτελείων, προς όφελος τελικά του Ελληνικού Λαού. Είναι απόλυτα φυσιολογικό ο πολιτικός προϊστάμενος του ΤΣΥΑΥ να προβάλλει το έργο του, το οποίο διαπίστωσε ότι εκτελείται εκεί και κυρίως τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει το ΤΣΥΑΥ προκειμένου να μειώσει το κόστος των υπηρεσιών επ' ωφέλεια του αξιόμαχου του Στρατού. Το οφείλει άλλωστε ως ηθική αμοιβή στους ανθρώπους για την προσπάθεια που καταβάλλουν.

Αν κάποιος ενδιαφέρεται πραγματικά για την ΕΑΒ και γενικά για την αμυντική βιομηχανία θα πρέπει να στηλιτεύσει τα κακώς κείμενα σ' αυτές, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητά τους και να διεκδικήσουν έργο από άλλους πελάτες με βάση τις μεγάλες δυνατότητες που έχουν και να μην μπαίνει στη διαδικασία αντιπαράθεσης με άλλους φορείς, με απρόβλεπτα αποτελέσματα.